

การเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

A Comparison of school environmental management as perceived by parents in Watlattiwanaram School under Phuket Primary Education Service Area Office.

นวิยา ภูภาพระเสริฐ

โรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำแนกตาม เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำนวน 175 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารการจัดการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารสภาพแวดล้อม

ABSTRACT

This research was aimed at investigating school environmental management comparison as perceived by parents in Watlattiwanaram school under Phuket Primary Education Service Area Office as classified by gender, age, and educational qualification. The study sample consisted of 175 parents in Watlattiwanaram School under Phuket Primary Education Service Area Office. The instrument used for collecting the data was a 5-level rating

scale questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation and t-test (independent)

The research results revealed that: 1) Overall, according to the parents' opinions, the school environment management comparison as perceived by parents was at high level. After item analysis, it was found that the aspect with highest mean scores was managerial environment and the aspect with lowest mean scores was physical environment. 2) According to the comparison of the parents' opinions towards school environmental management comparison as perceived by parents in Watlattiwanaram school under Phuket Primary Education Service Area Office as classified by gender, age, and educational qualification, it was found that the parents' opinions were not different.

Keyword: School Environmental Management

บทนำ

การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนเป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษาจะต้องพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพ ซึ่งจะเห็นได้จากนักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อสถานศึกษาและชื่อเสียงของสถานศึกษานั้น ๆ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนทุกด้าน โดยเฉพาะทัศนคติ บุคลิกภาพ และคุณธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและทางวิชาชีพในอนาคตต่อไป (แอสติน (Astin, 1971) การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดีจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนนักศึกษาได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันจะเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีงามแก่นักเรียนนักศึกษาทางด้านสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยหนึ่ง

ที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการบริหารงานของโรงเรียน (เฟเธอร์สโตน (Featherstone, 1965 อ้างถึงใน ธนพรศรีอนันต์, 2557)

ฉะนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน สามารถจัดการศึกษาหรือกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีด้านการเรียน ด้านคุณภาพจิตใจ ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนของผู้เรียนและต่อผู้สอน ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรครู ซึ่งมีหน้าที่จัดการส่งเสริมด้านงานวิชาการ

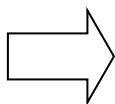
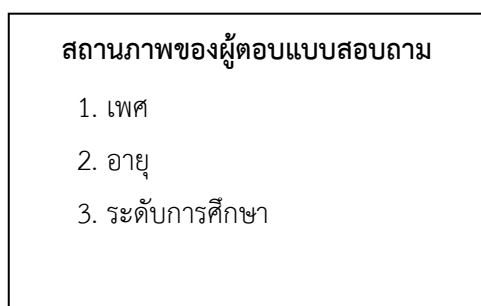
จำเป็นที่จะต้องทราบข้อมูลหรือการบริหารงานโรงเรียนที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ทิศทางการพัฒนาการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน สามารถสนองตอบต่อความต้องการและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง จึงได้ทำการศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

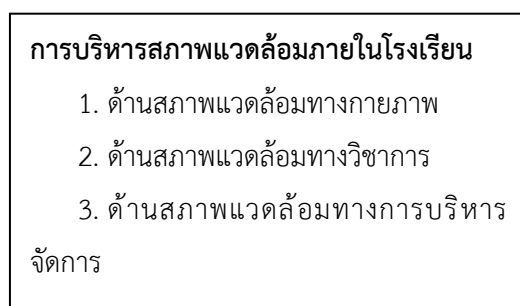
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ต่อการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงาน

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายใน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี ต่อการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน จำแนกตาม เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ 3) ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ธเนศ ขำเกิด (2558)

2. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 175 คน

โรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม และเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การดำเนินงานเป็นขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถามนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบเรื่องความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มี 3 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ 3) ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารการจัดการ

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ได้นำแบบสอบถามมาดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่

(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปตารางพร้อมการบรรยาย โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษา

2. วิเคราะห์การบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต โดยใช้วิธีการประมาณค่าทางสถิติ ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำข้อมูลมาแปลผลโดยใช้เกณฑ์ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม ในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

การบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.33	0.36	มาก	3
2) ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.46	0.30	มาก	2
3) ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหาร การจัดการ	4.59	0.32	มากที่สุด	1
รวม	4.46	0.23	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหาร

การจัดการ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.30) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.36) ซึ่งปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

การบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน	เพศ				t
	เพศชาย		เพศหญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.34	0.38	4.33	0.35	0.162
2) ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.51	0.28	4.42	0.32	1.697
3) ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารการจัดการ	4.58	0.35	4.60	0.28	0.345
รวม	4.48	0.25	4.45	0.22	0.672

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐินาราม จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง ในการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียน

วัดลัฏฐินาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวมในรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐินาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำแนกตามอายุ

(n = 175)

การบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน	อายุ				t
	น้อยกว่า 30 ปี		30 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.34	0.36	4.33	0.36	0.188
2. ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.45	0.31	4.47	0.29	0.406
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารการจัดการ	4.59	0.36	4.60	0.27	0.149
รวม	4.46	0.25	4.47	0.21	0.144

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 พบว่า ผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐินารามที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐินารามที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นในการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตาม

ความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐินาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำแนกตามวุฒิการศึกษา

(n= 175)

ความคิดเห็นต่อการบริหารสภาพแวดล้อม ภายในโรงเรียน	วุฒิการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.26	0.44	4.36	0.31	1.588
2. ด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.41	0.36	4.49	0.27	1.478
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการบริหารการ จัดการ	4.54	0.42	4.62	0.25	1.358
รวม	4.40	0.30	4.49	0.18	1.471

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 พบว่า ผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนารามที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นในการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1) ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ได้มีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และดำเนินการตามนโยบายของต้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ที่เป็นต้นสังกัด อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงานอย่างมาก ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นอย่างมาก มีการดำเนินการตามหลักสูตรสถานศึกษา และตามแผนการศึกษา 4 ปี มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เอกลักษณ์โรงเรียน อัตลักษณ์โรงเรียน และพันธกิจ ที่มีความชัดเจน และสอดคล้องกับการจัดรูปแบบการเรียนการสอนภายในโรงเรียน มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอวางแผน กิจกรรม ให้ความเห็นชอบปฏิบัติงานและรับทราบผลการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา โดยมีการจัด

คณะกรรมการสถานศึกษา และการตั้งชมรม
ผู้ปกครอง มีการติดตามและประเมินผลในทุก
กิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเลิศศักดิ์ คำปลิว
(2551) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ
การเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยมีตัว
แปรตาม คือ ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของ
โรงเรียน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้าน
บุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้าน
อาคารสถานที่และด้านสื่อการสอน และตัวแปร
ต้น คือ เพศและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง
เป็นครู 224 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 40 คน
พบว่า การจัดสภาพแวดล้อม โดยรวมมีการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมากและด้านที่ปฏิบัติมาก
ที่สุดคือ ด้านหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการ
จัดการเรียนการสอนด้านที่มีระดับการปฏิบัติ
น้อยที่สุดคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน จาก
การศึกษานี้ได้เสนอแนะ ด้านการบริหารไว้ว่า
ควรกำหนดนโยบายการบริหารอย่างชัดเจน
มอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมใน
โรงเรียนให้กับครูให้ชัดเจน ด้านหลักสูตรควรมี
การกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับเวลาเรียน
โดยอาจนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากร
ท้องถิ่นมาปรับใช้ในหลักสูตรที่เปิดสอน ด้าน
บุคลากร สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้มีการ
พัฒนาตนเองด้วยการจัดการอบรมและให้
โอกาสในการศึกษาต่อ ด้านอาคารสถานที่ควร
มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียน
ให้มีความร่มรื่นมีบรรยากาศให้ผู้เรียนรักในการ
เรียนรู้มากยิ่งขึ้น และด้านสื่อการเรียนการสอน

ครูควรนำสื่อที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มาก
ยิ่งขึ้นและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเด่นชัย
วงศ์ช่าง (2556) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนาบตาพุด
พันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมนาบตาพุด
อำเภอเมือง จังหวัดระยองใน 6 ด้าน คือ ด้าน
อาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการ
ให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อ
สนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการจัด
กิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนผล
การศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน
ของนักเรียนโรงเรียนนาบตาพุดพันพิทยาคาร
เขตนิคมอุตสาหกรรมนาบตาพุด อำเภอเมือง
จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
มาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อม
ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนนาบตาพุด
พันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมนาบตาพุด
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ
โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

1. เปรียบเทียบความแตกต่างการ
บริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตาม
ความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียน
วัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ภูเก็ต ตามความเห็นของผู้ปกครองโรงเรียน
วัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ภูเก็ต โดยจำแนกตามเพศในภาพรวมรายด้าน
พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้ปกครองโรงเรียน
วัดลัฏฐิวนาราม เพศชายและเพศหญิงมีความ
คิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการบริหาร

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เนื่องจากทางโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอรูปแบบกิจกรรม หรือเชิญเป็นวิทยากรให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งบุคคลในชุมชนนั้นจะมีความสามารถหรือความรู้เฉพาะทางที่ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรลักษณ์ สว่างศรี (2543) ผลกระทบที่เกิดขึ้นในการนำมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการนำร่องสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของโรงเรียนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นอย่างมาก มีอิทธิพลต่อชีวิตจิตใจความเป็นอยู่ ดังนั้น การจัด บรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนจึงมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเจริญอกงามทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นอย่างมาก โรงเรียนจึงต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการสอน ดังนั้น โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดสภาพต่าง ๆ ด้านกายภาพ ที่เน้นกิจกรรม บรรยากาศการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ การตอบสนองการเห็นคุณค่า การจัดระบบ และการสร้างกิจนิสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ากิจกรรมการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน สามารถสร้างเสริมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง โรงเรียนวัดลัทธิฐานาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัทธิฐานาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต โดยจำแนกตามอายุ ในภาพรวมรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัทธิฐานาราม อายุต่ำกว่า 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เนื่องจากทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์กับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้าร่วมในวันสำคัญทางศาสนาหรือวันพิเศษ เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมกับบุตรหลาน อีกทั้งผู้ปกครองยังสามารถได้เห็นพัฒนาการของนักเรียนในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธารนา รัตนะ (2552) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอนุบาลเซนต์จอห์น ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก อยู่ในระดับมากทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นเพศชายที่มีอายุสูงกว่า 45 ปี ผู้ปกครองมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ผู้ปกครองที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า

30,000 บาท ผู้ปกครองที่มีสถานภาพบิดา และ ผู้ปกครองที่มีจำนวนของผู้ที่อยู่ในอุปการะใน ด้านการศึกษาจำนวน 1 คน มีความพึงพอใจสูง กว่ากลุ่มอื่นๆ และงานวิจัยของเด่นชัย วงษ์ช้าง (2556) ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยองใน 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวัง ของผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้าน สังคม กลุ่มเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารเขตนิคม อุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัด ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการ เรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาค าร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอ เมือง จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างการบริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียน วัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภูเก็ต โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวม รายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้ปกครองโรงเรียน วัดลัฏฐิวนารามมีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความ

คิดเห็นต่างกัน ซึ่งอาจมาจากสภาพแวดล้อม โดยรอบของโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม เนื่องจาก สภาพทั่วไปของโรงเรียนวัดลัฏฐิวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภูเก็ตอยู่ในบริเวณชุมชน และผู้ปกครองจะ ประกอบอาชีพรับจ้าง ทำให้มีความคิดเห็นด้าน การบริหารสภาพแวดล้อมต่างกัน สาเหตุ ส่วนหนึ่งมาจากผู้ปกครองยังให้ความสำคัญของ การศึกษาและการดูแลบุตรหลานไม่มากพอ ซึ่ง ในบางครั้งทางโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมโดย ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม หรือมีการเชิญให้ ผู้ปกครองมาประชุม แต่ผู้ปกครองก็ไม่ได้มาเข้า ร่วมจึงขาดความเข้าใจหรือหลักการบริหาร สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของธารนา รัตนะ (2552) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัด สภาพแวดล้อมในโรงเรียนอนุบาลเซนต์จอห์น ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายนอก ห้องเรียน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก อยู่ในระดับมากทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจ พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นเพศชายที่ มีอายุสูงกว่า 45 ปี ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ กว่าปริญญาตรี ผู้ปกครองที่มีอาชีพทำธุรกิจ ส่วนตัว ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง กว่า 30,000 บาท ผู้ปกครองที่มีสถานภาพบิดา และผู้ปกครองที่มีจำนวนของผู้ที่อยู่ในอุปการะ ในด้านการศึกษาจำนวน 1 คน มีความพึงพอใจ สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และงานวิจัย พงศ์ศิริ จันทิวาสน์ (2546) การสร้างกิจนิสัยของนักเรียน

ได้สำรวจโครงการสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา ในโรงเรียนประถม ศึกษา 14 โรงเรียน ในมลรัฐอินเดียนา โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า วิธีสอนควรใช้สื่อหลายชนิดและ ศึกษาออกสถานที่ หลักสูตรควรเน้นการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ ด้านความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการตอบสนอง การรับรู้การเห็นคุณค่า การจัดระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ไม่สัมพันธ์กับการสร้างกิจนิสัย แสดงว่าการแสดงออกของครูต่อนักเรียน เป็นการแสดงออกถึงคุณลักษณะ ของครูที่ดีที่ได้แสดงออกในการจัดการเรียนการสอน ทั้งความรู้ความสามารถ ทักษะ ท่วงท่า พฤติกรรมที่ แสดงถึงการเป็นผู้มีคุณธรรม และเป็นตัวอย่างที่ดีนั้น มีผลต่อการเกิด พฤติกรรมที่ดีของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควร กำหนดหน้าที่หรือมอบหมายงานในการดำเนินงานด้านการบริหารสภาพแวดล้อมทั้ง 3 ด้าน ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีการจัดระบบการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้มากขึ้นโดยมีการวางแผน ติดตามและประเมินผล อย่างเป็นระบบตรวจสอบได้ และมีการกำกับดูแลเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งควรร่วมมือ

กับชุมชนเพื่อจัดหาทรัพยากรและแหล่งทุนเพื่อ การพัฒนาสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา ทำความเข้าใจเพิ่มเติมในเรื่องแนวคิดและ หลักการกระจายอำนาจการศึกษาเพื่อให้เกิด การกระจายอำนาจอย่างแท้จริง และผู้บริหาร จะสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองและ พัฒนาการงานได้เต็มตามศักยภาพเพื่อ ความเข้มแข็งของสถานศึกษาต่อไป

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี ทีมงานที่มีคุณภาพหลากหลาย โดยมีการตั้ง คณะทำงานทั้งแนวตั้งและแนวนอน โดยคณะ ครูเป็นผู้นำ ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บริหาร โรงเรียน และเปิดกว้างให้ผู้ปกครองที่เป็น กรรมการสถานศึกษา และชมรมผู้ปกครอง เป็น กระบอกเสียงหรือช่วยประชาสัมพันธ์กับ บุคคลภายนอก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็น ของผู้ปกครองในการเปรียบเทียบการบริหาร สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความ คิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัทธิฐานาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาระดับความ คิดเห็นของผู้ปกครองในการเปรียบเทียบการ บริหารสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตาม ความคิดเห็นของผู้ปกครองโรงเรียนวัดลัทธิฐานาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- เด่นชัย วงษ์ช้าง. (2556). **สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ธรรนา รัตน์ะ. (2552). **ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอนุบาลเซนต์จอห์น**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- พงศ์ศิริ จันทิวาสน์. (2546). **การจัดการสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรลักษณ์ สว่างศรี. (2543). **ผลกระทบที่เกิดขึ้นในการนำมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาโครงการนำร่องสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1**. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Astin, A. W. (1971). *The college environment* (2nd ed.). New York: American Council On Education.

**สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพ
ศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1**
**Performance of School Administrators in Curriculum Development in Quality
Srimahaphote 1 Under Prachinburi Primary Education Service Area Office 1**

นิตยา บัวแก้ว

โรงเรียนบ้านประพาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบ เพศและวุฒิการศึกษาของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพ ศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 131 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 พบว่าสมรรถนะโดยรวมซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสาระการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านกำกับ ติดตามและ และด้านวัตถุประสงค์ เป็นอันดับสุดท้าย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน (2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to 1) examine the competency of school Administrators on the curriculum development of the school in the Srimahaphot 1, at Prachinburi Primary Education Service Office 1. 2) Compare the sex and educational back ground of the competency of school Administrators on the curriculum development of the school in the Srimahaphot 1, at Prachinburi Primary Education Service Office 1. In this research, the samples included 11 schools consisted of 131. The instrument and are 5 level scale question naire. Statistion using percent distribution and mean, standard deviation, t-test, data analyzed by package program.

The research findings were as follows: 1) The competency of school Administrators on the curriculum development of the school in the Srimahaphot 1 at Prachinburi Primary Education Service Office 1 was overall and in each individual aspect at a high level, ranking in the order of mean from high to low as course description, learning process, controlling and following and target. 2) The comparing results of the competency of school administrators on the curriculum development of school as perceived by teachers, classified by sex and educational background were not different.

Keywords: Performance of School Administrators, Curriculum Development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนด้านสังคมและวัฒนธรรม การจะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้น สิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนาประการแรกคือ “ทรัพยากรมนุษย์” เพราะการศึกษาจะช่วยปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีจิตวิญญาณ มีอารยธรรมทางปัญญาและความงามทางจิตใจ การศึกษาสามารถสร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุก

วัย สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ซึ่งเป็นกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศและมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะ

เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ผลักดัน กระตุ้นและจัดการให้ครู นักเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายและใช้ความสามารถที่เหมาะสม สอดคล้องกับบทบาทการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างโดดเด่น ซึ่งตรงกับว่าสมรรถนะ (competency) ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ความเป็นมืออาชีพซึ่งจะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจะสะท้อนและเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษานั้นๆ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จะต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามนโยบายการศึกษาของชาติให้บรรลุเป้าหมายอย่างที่เราควรจะเป็นได้ เนื่องจากมีปัญหาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัญหาการเรียนลาออกกลางคัน ปัญหาครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ครูจัดกระบวนการในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนยังไม่มีหลากหลาย สะท้อนให้เห็นว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาซึ่งควรจะต้องได้รับการปรับปรุงผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูจึงเป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

ประสบความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

จากความเป็นมาแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพของสถานศึกษา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบ เพศและวุฒิการศึกษาของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

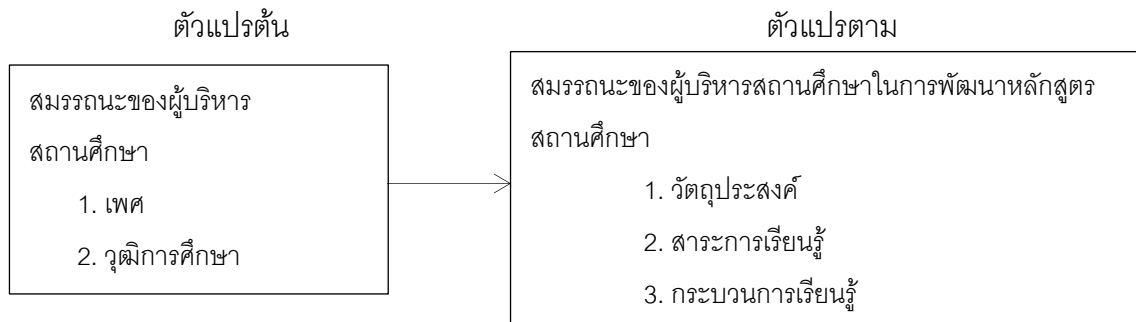
ด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

ปราจีนบุรี เขต 1 ภายใต้ขอบเขตเนื้อหา 4 ด้าน ซึ่งจำแนกได้ดังต่อไปนี้ 1) ด้านวัตถุประสงค์ 2) ด้านสาระการเรียนรู้ 3) ด้านกระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผล

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ปี

การศึกษา 2560 จำนวน 11 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 126 คน แต่ในการศึกษา ครั้งนี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตคุณภาพ ศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11 โรงเรียน โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในเชิงพรรณนา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำนวน 97 คน โดยอาศัยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปรด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้อนุมานสถิติด้วย t-test

ผลของการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่าสมรรถนะโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.67, S.D. = .29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสาระการเรียนรู้ ($\bar{X}$) = 4.71, S.D. = .29) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}$) = 4.69, S.D. = .28) ด้านกำกับ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X}$) = 4.65, S.D. = .30) และด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{X}$) = 4.62, S.D. = .32)

1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ด้านวัตถุประสงค์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.62, S.D. = .32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ วิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}$) = 4.70, S.D. = .52) วิเคราะห์และกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X}$) = 4.64, S.D. = .52) วัตถุประสงค์มีความชัดเจน ตรงประเด็น ($\bar{X}$) = 4.63, S.D. = .56) วิเคราะห์ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์กับวัยในระดับชั้นเรียน ($\bar{X}$) = 4.63, S.D. = .54) การกำหนดวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับสาระของหลักสูตร ($\bar{X}$) = 4.61, S.D. = .57) วิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และสาระการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ($\bar{X}$) = 4.59, S.D. = .55) วิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล มีความเหมาะสม เชื่อถือได้ ($\bar{X}$) = 4.59, S.D. = .52) และวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียนความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$) = 4.55, S.D. = .54)

2) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ด้านสาระการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.71, S.D. = .29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย คือ สาระการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ($\bar{X}$) = 4.80, S.D. = .43) สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X}$) = 4.77, S.D. = .47) สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ($\bar{X}$) = 4.76, S.D. = .48) สาระการเรียนรู้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้จริง ($\bar{X}$) = 4.72, S.D. = .47) สาระการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ($\bar{X}$) = 4.71, S.D. = .50) สาระการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจการเรียนรู้ ($\bar{X}$) = 4.71, S.D. = .48) สาระการเรียนรู้สามารถบูรณาการข้ามกลุ่มสาระได้ ($\bar{X}$) = 4.70, S.D. = .50) สาระการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิดในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ($\bar{X}$) = 4.69, S.D. = .53) และสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทในชุมชน ($\bar{X}$) = 4.66, S.D. = .61)

3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ด้านกระบวนการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.69, S.D. = .28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ กระบวนการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตรประจำวันได้ ($\bar{X}$) = 4.81, S.D. = .42) กระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}$) = 4.73, S.D. = .49) กระบวนการเรียนรู้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้

ของผู้เรียน ($(\bar{X}) = 4.71$, S.D. = .54) กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายได้ ($(\bar{X}) = 4.69$, S.D. = .51) กระบวนการเรียนรู้มีใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถบูรณาการได้ ($(\bar{X}) = 4.67$, S.D. = .55) บรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($(\bar{X}) = 4.66$, S.D. = .52) และกระบวนการเรียนรู้มีการจัดองค์ประกอบได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($(\bar{X}) = 4.55$, S.D. = .55)

4) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($(\bar{X}) = 4.65$, S.D. = .30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($(\bar{X}) = 4.78$, S.D. = .41) เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ ($(\bar{X}) = 4.66$, S.D. = .56) วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ($(\bar{X}) = 4.65$, S.D. = .50) ผู้บริหารมีการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสถานศึกษา ($(\bar{X}) = 4.65$, S.D. = .50) การกำกับ ติดตามและประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การ

เรียนรู้ ($(\bar{X}) = 4.60$, S.D. = .51) และการกำกับติดตามและประเมินผลการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($(\bar{X}) = 4.58$, S.D. = .54)

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีสาเหตุมาจากสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวัตถุประสงค์ เนื่องจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์กับวัยในระดับชั้นเรียน การกำหนดวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับสาระของหลักสูตร ด้านสาระการเรียนรู้ เนื่องจากสาระการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สาระการเรียนรู้

สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ด้านกระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้มีสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผล เนื่องจากการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนมีการวิเคราะห์ได้อย่างเหมาะสม ส่วนการจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีสาเหตุมาจากสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวัตถุประสงค์ เนื่องจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับความต้องการของผู้เรียน ด้านสาระการเรียนรู้ เนื่องจากสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สาระการเรียนรู้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้จริง ด้านกระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้มีใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถบูรณาการได้ บรรยากาศ สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผล เนื่องจากเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารมีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีเหมาะสมกับสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณนิภา คำพรมมา (2555) ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนครวังสิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายนครวังสิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงคราม วันแย้ม (2553) ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของขุนวัง ญวงศ์ศรี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรกำหนดสมรรถนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและ
การจัดการศึกษา

1.2 ควรสนับสนุนให้ผู้บริหาร
สถานศึกษาพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้น โดยการ
ส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงาน อบรม ประชุม
สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้
ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้ง
ต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษสมรรถนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาส่งผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียน
เป็นฐาน

2.2 ควรมีการศึกษสมรรถนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาจากตัวแปรอื่น เช่น จำแนกตาม
อายุ ประสบการณ์ทำงาน วิทยฐานะ ขนาด
ของสถานศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size For Research
Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3):608 - 610.

ขุนวัง ญวงค์ศรี. (2550). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2**.วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

สงคราม วันแย้ม. (2553). **สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติ
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1**. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

Teacher's Participation in Academic Administration of School Teachers Thachin
Kaona Group Under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2

เนตรนภา ภูสำเภา¹, นิตยา ศรีมัญญพันธ์²

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
อาจารย์ประจำ ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และความแปรปรวน (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและ การนำไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการของครู, การศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research was to study 1) the teacher's participation in academic administration of school teachers Thachin Kaona group under Nakhon Pathom primary

educational service area office 2. 2) Compare the teacher's participation in academic administration of school teachers Thachin Kaona under Nakhon Pathom primary educational service area office 2, classified by sex, education, experience and size. The samples in this study were 104 school under Nakhon Pathom Primary Educational Service, Area Office 2. There are 2 school informants 208 people. The instrument for gathering the data was a 5-level rating scale questionnaire. Data were analyzed by using descriptive statistics namely percentage, arithmetic mean, and standard deviation, and the inferential statistics using the Pearson Moment Correlation.

The results of this research revealed that: 1) Teacher's participation in academic administration of school teachers Thachin Kaona under Nakhon Pathom primary educational service area office 2 The overall and individual aspects are at a high level. Describe the average score from descending order to curriculum and implementation, the media teaching, the teaching and learning and the measurement and evaluation. 2) Compare the teacher's participation in academic administration of school teachers Thachin Kaona under Nakhon Pathom primary educational service area office 2 by gender, education, experience and school size, the overall and individual aspects are not significantly different. 3) The relationship between academic administration and educational quality assurance system in school under Nakhon Pathom Primary Educational Service, Area Office 2. Overall there was a statistically significant relationship at .01 level with high correlation coefficient.

Keywords: academic administration, Participation, education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบเป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องมีประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 และ

เป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้มีการจัดโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติมีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดังบทบัญญัติไว้ในมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร

จัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารวิชาการด้านการบริหารงบประมาณด้านการบริหารบุคลากรและด้านการบริหารทั่วไปอย่างทั่วถึงคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงเพื่อให้การจัดการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาเป็นไปอย่างมีเอกภาพกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาไว้โดยมุ่งการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศด้วยการทำให้โรงเรียนมีคุณภาพ การเรียนการสอนมีคุณภาพ ห้องเรียนมีคุณภาพและผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากลแนวนโยบายและแนวปฏิบัติสำคัญที่สุดที่จะนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จกระทรวงศึกษาธิการ (2556) กำหนดไว้งานบริหารสถานศึกษาตามการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจ การบริหารจัดการศึกษาไว้ 4 งาน คือ งานบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและงานบริหารทั่วไป ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีหน้าที่หลักในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ครอบคลุมงานทั้ง 4 งานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาและให้การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คือมุ่งสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม มีความรู้มีความสามารถมีทักษะในการทำงานมีคุณธรรมจริยธรรมได้ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี นครปฐม เขต 2 ประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยการจัดกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2557 และจัดตั้ง

กลุ่มโรงเรียน มีผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่ง เพื่อให้บริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ให้มีความคล่องตัวในระดับกลุ่มโรงเรียน และระดับสถานศึกษา เกิดการมีส่วนร่วม สร้างความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูล และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, 2558) การจัดการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า ได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลาย ๆ ด้าน ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตามจากการบริหารงานที่ผ่านมาก็มักจะประสบปัญหาและมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้อำนาจหน้าที่ตัดสินใจเองเป็นส่วนใหญ่ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารน้อย ความสามารถในการโน้มน้าวผู้ใต้บังคับบัญชาตอบสนองความต้องการความสำเร็จของโรงเรียน อาจเป็นสาเหตุให้คุณภาพผู้เรียนที่ปรากฏอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2557 ซึ่งมีคะแนนระดับเขตพื้นที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากครูไม่มีส่วนร่วมในการ

กำหนดหน้าที่และการมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถ ครูไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตัดสินใจปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2, 2558)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในองค์ประกอบ 4 ด้าน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล ของครูในกลุ่มโรงเรียนท่าจีนก้าวหน้าเพื่อพัฒนาการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามเพศ

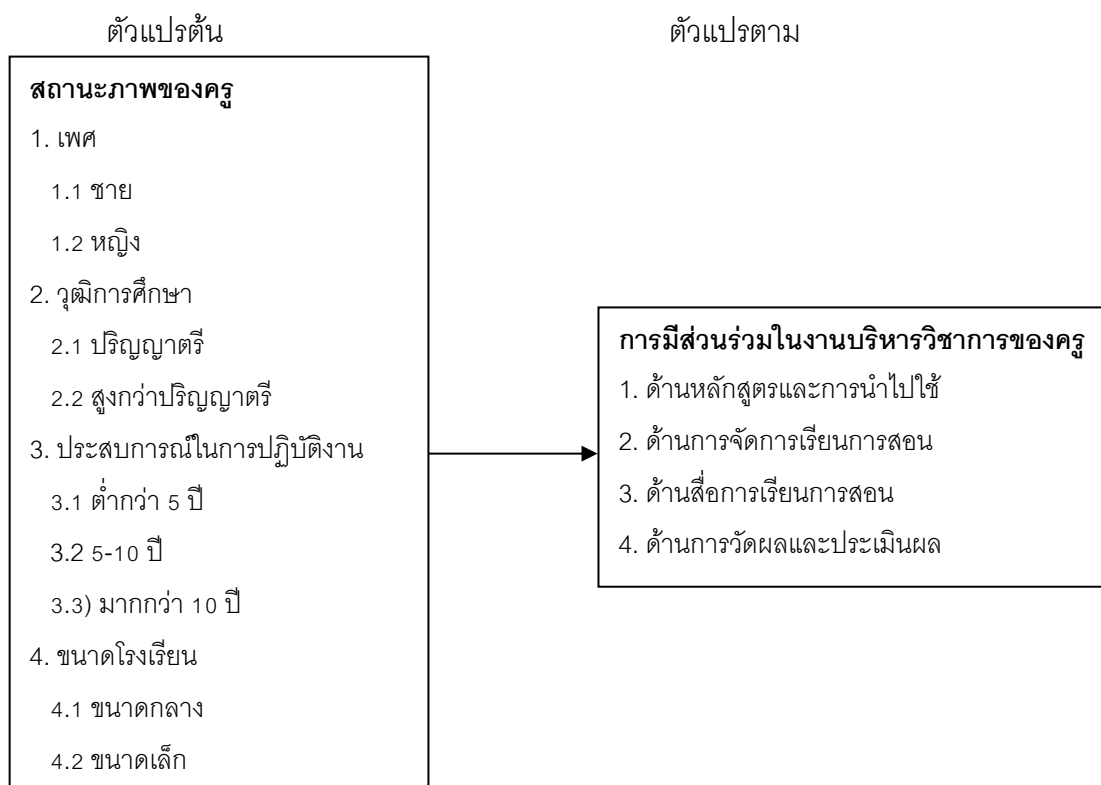
วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครู ตามแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 102 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เปรียบเทียบจากตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มทำเงินก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 102 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มทำเงินก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมมากที่สุด การมีส่วนร่วมมาก การมีส่วนร่วมปานกลาง การมีส่วนร่วมน้อย และการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปร ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ด้วยการทดสอบค่า t (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามเพศของครู โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษารายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดผลและประเมินผล มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาแปลผลได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนถือว่างานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนจะต้องมีการกำกับอย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและขณะนี้ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนางานทางด้านวิชาการ และต้องส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาการงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธ

ชาลินี ฉายารัตน์ (2550) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการจัดเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษาเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียน ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัด ปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นมีอย่างมีคุณภาพและประสิทธิผล พิทักษ์ เหมือนศาสตร์ (2553) ได้ศึกษาระดับ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนวัดวิมุตยาราม สำนักงานเขตบาง พลัด กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศ ภายใน 4) ด้านการวัดและประเมินผล ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียน วัดวิมุตยาราม สำนักงานเขตบางพลัด สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนวัดวิมุตยาราม สำนักงานเขตบาง พลัด กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมครูมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ครูมีส่วนร่วมมากที่สุด และด้านนิเทศภายในครู มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญเพศชายกับ เพศหญิงเท่าเทียมกัน เพศไม่ได้เป็นปัญหาหรือ อุปสรรคในงานวิชาการ เพราะงานวิชาการใช้ สติปัญญาความรู้ความเข้าใจความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์เป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันครูเพศชาย และเพศหญิงได้รับการศึกษาอบรมสม่ำเสมอ จึงมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้บริหารได้มากขึ้นซึ่งมักจะเห็นเพศชาย และเพศหญิงเข้ามามีส่วนร่วมในงานวิชาการ อยู่เสมอ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับอรุณทัย สงศรี (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานวิชาการของครูศูนย์ประสานงานเขต พื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ และสอดคล้องกับพรพิมล ศรีโมสาร (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานวิชาการของครู อำเภอบ้านฉาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศของ ครู โดยรวมไม่แตกต่างกันในทางสถิติ

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกวุฒิ การศึกษา รายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นที่ไม่ แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดผลและ ประเมินผล มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยครูที่จบการศึกษา

ปริญญาตรี สูงกว่าครูที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาที่สูงจะให้ความสำคัญกับหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรต้องให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ต้องศึกษาความต้องการของชุมชน สภาพปัจจุบัน และสิ่งที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับอิทธิเดช สิทธิจันทร์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเขตตำบลท่ากระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเขตตำบลท่ากระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเขตตำบลท่ากระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 จำแนกตามเพศของผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการประเมินการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเขตตำบลท่ากระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการวัดผลประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการนิเทศภายในจำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มท่าจีนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์มากได้ปฏิบัติงานมานาน จึงได้ทราบปัญหาและเห็นการเปลี่ยนแปลงตลอดจนแนวทาง หรือวิธีการแก้ไขต่าง ๆ มาบ้างแล้ว ซึ่งเมื่อใดที่เกิดปัญหาซ้ำ ๆ กัน หรือเหตุการณ์ที่มีการส่งเสริมให้เกิดขึ้นก็สามารถปฏิบัติได้ทันที ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จะมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม จึงมีความเข้าใจ และมีแนวทางปฏิบัติมาเป็นอย่างดี เมื่อมีเหตุการณ์หรือมีปัญหาให้แก้ไข หรือได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติงานก็สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเช่นกัน เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปาณิสรา เกิดมรกต (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี ที่มีประเภทตำแหน่งหน้าที่

ประสบการณ์การทำงานและมีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มทำจันทน์ก้านหน้าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีการจัดการศึกษาใกล้เคียงกัน บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนกัน ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้ระเบียบกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติเดียวกัน มีความรอบรู้ ความต้องการพัฒนาตนเองต้องแข่งขันทำให้การมีส่วนร่วมของครูกับการตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดีใน การแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ให้เหลื่อมล้ำกัน การพัฒนาโรงเรียนต้องยึดระเบียบการปฏิบัติงานเดียวกัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมระหว่างครูในแต่ละโรงเรียน จึงยึดแนวปฏิบัติใกล้เคียงกันจึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสิริพร ยงเพชร (2553) ศึกษาการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของข้าราชการครูของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และปานกลาง 3 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ ส่วนการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการติดตามหลักสูตร เพื่อนำหลักสูตรมาพิจารณาปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพการดำเนินการของโรงเรียน วิเคราะห์และกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาที่เป็นไปตามสภาพจริง และให้ครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมถึงการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการให้บริการเยี่ยมสือ เพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือกสือสำเร็จรูปที่ผลิตได้มา มาตรฐานหรือร่วมกันผลิตสือให้มีประสิทธิภาพตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนดและนำมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

1.2 การบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูต้องให้ความสำคัญ เอาใจใส่ เร่งปรับปรุง พัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทางเลือกในการตัดสินใจและแก้ปัญหา สามารถกำหนดนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูลที่เชื่อถือได้และสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ด้านส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น และการและการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่น ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูต้องให้บริการทางวิชาการเพื่อส่งผลให้โรงเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่ดำเนินภารกิจของโรงเรียนได้ผลและส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับมาตรฐานตามที่ต้องการ โดยทุกฝ่ายต้องมีความส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษารวมถึงสนับสนุนให้ชุมชนเรียนรู้ ศึกษางานด้านต่างๆ เพื่อนำมาถ่ายทอดให้กับนักเรียนและชุมชน

เอกสารอ้างอิง

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size For Research

Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3):608 - 610.

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของครูบุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุม อันจะนำไปสู่การหาแนวทางการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของครูกับความสำเร็จของการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.3 ควรศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.4 การรวบรวมข้อมูลการศึกษา ค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการสำรวจความคิดเห็น หากในโอกาสต่อไปควรใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธีการ เช่น การสัมภาษณ์การสังเกตพฤติกรรม เพื่อจะช่วยให้ข้อมูลที่ได้รับมีความสมบูรณ์มากขึ้นและสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา. (2550).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. (2558). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.**

2555-2558. นครปฐม: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครปฐม เขต 2.

ปาณิสรา เกิดมรกต. (2552). **การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครูใน**

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

พรภิมล ศรีโมสาร. (2555). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ศูนย์ประสานงาน**

เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เหลืองจันทร์. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิทักษ์ เหมือนศาสตร์. (2553). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน วัดวิมุต**

ยาราม สำนักงานบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา, ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

อรุณทัย ส่งศรี. (2555). **การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของครูอำเภอบ้านฉาง**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต1. งานนิพนธ์ สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

อิทธิเดช สิทธิจันทร์. (2553). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเขตตำบลท่า**

กระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

**สมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**
**21ST CENTURY COMPETENCIES OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
TO SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER THE NAKHONPATHOM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 1**

ปวีศา มีศรี¹, โอฟาร์ กาญจนากาศ²

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูของโรงเรียนในสังกัดดังกล่าว จำนวน 313 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบจัดชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน คณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง การบริหารการเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีม และด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่วนประสิทธิผลของโรงเรียนที่นำมาศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ได้แก่ด้าน ความสามารถในการใช้สื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ความพึงพอใจการทำงานของครู และด้านความสามารถ ในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก 2) สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมีเพียง 3 สมรรถนะเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการพัฒนาตนเอง โดยทั้งหมดร่วมกันส่งผลได้มากถึงร้อยละ 47 เฉพาะด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพียงสมรรถนะเดียวสามารถอธิบายได้มากถึงร้อยละ 39

คำสำคัญ: สมรรถนะ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพของโรงเรียน

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีอำนาจสูงสุดเพราะเป็นผู้แปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ จึงต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะครอบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ กล่าวคือต้องมี 1) ความรู้: ความรู้เฉพาะด้านของผู้บริหาร เช่น ความรู้ด้านการบริหาร การศึกษา ความรู้ภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและสารสนเทศ เป็นต้น 2) ทักษะ: สิ่งที่ผู้บริหารกระทำได้ดีและฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ/เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะทักษะสำหรับการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการสร้างทีมงาน ทักษะการเป็นผู้นำระดับโลก ความสามารถในการบริหารเวลาและความใส่ใจ เป็นต้น แบ่งเป็น 2 ด้านหลัก คือ ทักษะด้านการบริหารจัดการ และทักษะด้านเทคนิคเฉพาะงาน 3) คุณลักษณะ ส่วนบุคคล: บุคลิกลักษณะประจำตัวที่ติดตัวมาและไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร องค์ประกอบสมรรถนะทั้งสามกลุ่มนี้ เป็นลักษณะของผู้บริหารยุคใหม่และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลการบริหารงานโรงเรียนที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน

ประสิทธิภาพของสถานศึกษาจากการศึกษาพบว่าขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ และปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลดังกล่าวก็คือพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่หลากหลาย ในฐานะที่ผู้วิจัยทำงานเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา มีความตระหนักและให้ความสนใจในเรื่องนี้

จึงต้องการหาคำตอบว่า มีสมรรถนะของผู้บริหารใดบ้างที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา โดยคาดหวังว่าผลของการศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาได้ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารและประสิทธิผลของการบริหาร ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

2. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยได้อาศัยสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) มาตรฐานวิชาชีพครูสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548) หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2547) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร (ICT) 2) ด้านการพัฒนาตนเอง 3) ด้านการ

ทำงานเป็นทีม และ 4) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ส่วนประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียน ได้อาศัยกรอบแนวคิดของ ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson, 1985) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู 4) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่าง

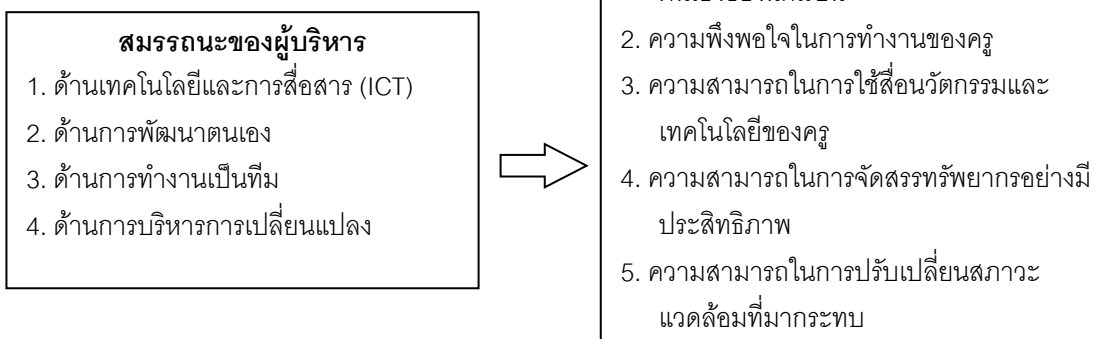
มีประสิทธิภาพ และ 5) ความสามารถในการปรับ เปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้ง ภายในและภายนอก

2. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาทางอ้อมจากการรับรู้ของครูผู้สอนของโรงเรียนต่างๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐมเขต 1 จำนวน 121 แห่ง 1,689 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 313 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. แบบวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ในลักษณะของการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต

1 จำนวน 121 แห่ง มีครูทั้งหมด 1,689 คน ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มแบบชั้นภูมิมา ทำการศึกษา จำนวน 313 คน ซึ่งไม่ต่ำกว่า จำนวนขั้นต่ำที่ยอมรับได้จากตารางกำหนด ขนาดตัวอย่างของเคจซีและมอร์แกน

3. เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเพื่อสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของ

ผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดคะแนนการตอบดังนี้

5 หมายถึง รับรู้ว่ารายการนั้น ๆ ผู้บริหารได้มีการปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รับรู้ว่ารายการนั้น ๆ ผู้บริหารได้มีการปฏิบัติ ในระดับมาก

3 หมายถึง รับรู้ว่ารายการนั้น ๆ ผู้บริหารได้มีการปฏิบัติ ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รับรู้ว่ารายการนั้น ๆ ผู้บริหารได้มีการปฏิบัติ ในระดับน้อย

1 หมายถึง รับรู้ว่ารายการนั้น ๆ ผู้บริหารได้มีการปฏิบัติ ในระดับน้อยที่สุด

4) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐาน ด้วยค่าร้อยละ และค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง รายการนั้น ๆ ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง รายการนั้น ๆ ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง รายการนั้น ๆ ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง รายการนั้น ๆ ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง รายการนั้น ๆ ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ที่นำมาศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก มากกว่าทุกด้าน รองลงมาคือ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้าน ความสามารถในการใช้สื่อ และนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู อยู่ในระดับมากมากกว่าทุกด้าน รองลงมาคือ ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก

3. สมรรถนะของผู้บริหารทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการพัฒนาตนเอง ยกเว้นด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร (ICT) และทั้งหมดร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพได้มากถึงร้อยละ 47 โดยเฉพาะการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพียง

ด้านเดียว สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้สูงถึงร้อยละ 39

การอภิปรายผล

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ข้อมูลสารสนเทศนี้แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานขององค์กรและมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารงานบุคลากร ทำให้การดำเนินภารกิจบรรลุความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นการบริหารโรงเรียนในภารกิจต่างๆ ให้เกิดประสิทธิผล บุคคลที่เกี่ยวข้องจึงต้องพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นเหล่านี้ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปาริฉัตร ช่อชิต (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ และเสนอว่าควรมีการพัฒนาใน 8 ด้าน 1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม 2) สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย การสื่อสาร และจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์งานวิจัยของชาติรี โพธิกุล (2552) ก็ได้นำเสนอในลักษณะที่สอดคล้องกัน

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านก็พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร ช่อชิต (2559) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา คือ โรงเรียนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ของครูอยู่ระดับมากที่สุด เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันมีการส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการสนับสนุนจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางมาสู่โรงเรียนเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ จึงเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้สืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเองตามความต้องการและความต้องการของแต่ละคน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ส่วนโรงเรียนมีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจต่อการทำงาน รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบทั้งภายในและภายนอก

3. สมรรถนะของผู้บริหารที่นำมาศึกษา พบว่าที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียง 3 ด้านเท่านั้น คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยร่วมกันอธิบายหรือพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ได้ร้อยละ 47 โดยเฉพาะ ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพียงด้านเดียว สามารถอธิบายได้สูงถึงร้อยละ 39 ดังนั้นตามนัยของผลการวิจัยนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีการตรวจสอบตนเอง และแสวงหาแนวทาง วิธีการต่าง ๆ ในการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านนี้เป็นลำดับแรกก่อน และควรมีในระดับที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะหากมีสมรรถนะมากขึ้น การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลก็จะเพิ่มมากขึ้น

ตามไปด้วย ซึ่งในที่สุดแล้วจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์
ผลทางการเรียนของผู้เรียนนั่นเอง สอดคล้อง
กับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553);
บรรลุ ชื่นน้ำพอง (2556); และยุกตนันท์
หวานน้ำ (2555)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควร
ตรวจสอบตนเองว่าของท่านว่ามีสมรรถนะด้าน
ใดบ้าง ถ้าด้านใดที่ยังมีไม่มากพอ ควรพัฒนา
ให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการบริหารการ
เปลี่ยนแปลง ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งใน
ศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำการบริหาร
การเปลี่ยนแปลงมาใช้ในการพัฒนาระบบ
โรงเรียนให้มากขึ้นเนื่องจากประสบการณ์การ
ทำงานเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการ
บริหารการเปลี่ยนแปลง จึงควรมีส่งเสริมการ
ฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นกับการพัฒนาการ

บริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนให้แก่
บุคลากรทุกคน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 หากมีการวิจัยในลักษณะนี้ใน
ครั้งต่อไป ควรเพิ่มกลุ่มอื่นเข้ามาศึกษาด้วย เช่น
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน
ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองที่อยู่โดยรอบ เพื่อถ่วง
เฉลี่ยคำตอบไม่ให้เกิดความลำเอียง รวมทั้งการ
ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลก็
เช่นเดียวกัน ที่ไม่ควรใช้แบบสอบถามเพียง
อย่างเดียว อาจเป็นแบบสังเกตแบบบังเอิญ
หรือแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

2.2 สถิติหลักที่หาคำตอบของการ
วิจัยครั้งนี้คือ Stepwise Multiple Regression
หากเพิ่มเติมโดยทำ Path Analysis ก็จะทำให้
ทราบว่าตัวแปรที่ส่งผลนั้น ตัวแปรใดส่งผล
โดยตรง ส่งผลทางอ้อม เกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่น
ใดบ้าง ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไป
ปรับใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ อินทร์น้อย. (2553). กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชาติรี โพธิกุล. (2552). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี

เขต 2 ตามมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปาริฉัตร ช่อชิต. (2559). **สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บรรลุ ชื่นน้ำพอง. (2556). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ยุกตนันท์ หวานจำ. (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. (2545). **สมรรถนะผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน**. ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- Hoy, Wayne K. & Furguson, Judith. (1985). **Theoretical framework and exploration**. Texas: Business Publication.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970, Autumn). **Determining Sample Size For Research Activities**. Educational and Psychological Measurement. 30(3):608 - 610.

**การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนไร่เชิงพัฒนา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2**
**TEACHER'S PARTICIPATION IN THE SCHOOL ADMINISTRATION IN THE
RAIKING PATANA NAKRONPRATHOM PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA
OFFICE 2**

สกนธ์ วงศ์สุกฤต

โรงเรียนวัดไร่เชิง (สุนทรภูติศ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานของโรงเรียนในเครือข่ายไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูของโรงเรียนในเครือข่ายไร่เชิงพัฒนา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t- test

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนในเครือข่ายไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงานงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนในเครือข่ายไร่เชิงพัฒนา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the teachers' participation in the school administration Raikingpattana Nakron Pratom Primary Education Service Area Office 2. The example in the study were 181 teachers in the Raikingpattana NakronPratom Primary Education service Area Office 2. The instrument use for collecting the data was five-level rating scale

questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation and t- test

The research result revealed that: Teachers' participation in school administration in the Raikingpattana Nakron Pratom Primary Education Service Area Office 2 was at the high level. When considered in eacofh aspects, the management aspect was the highest mean, follow by the general management, budget management, and the personnel management was the lowest mean. The comparison of inrestigate the teachers' participation in the school administration Raikingpattana Nakron Pratom Primary Education Service Area Office 2 showed an insignificant different among all of the espects.

Keyword: participation, school administration

ความเป็นมาและความสำคัญ

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีความมุ่งหมายที่จะจัดการเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีมีความสามารถและอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องยึดเงื่อนไขและหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้ ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ (School Based Decision Making) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเองโดยยึดประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การมีส่วนร่วม (Participation) กำหนดให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็นหรือร่วม

กำกับดูแล เป็นต้น การกระจายอำนาจ (Decentralization) การกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ หลักความรับผิดชอบนี้ถือว่าใครได้รับมอบหมายหน้าที่ใดต้องรับผิดชอบทำงานนั้นให้เกิดผลดีที่สุดและต้องสามารถตรวจสอบความสำเร็จได้ เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาได้เกิดขึ้น

ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางในการบริหารและการจัดการศึกษา อันจะนำไปสู่การปฏิรูประบบบริหารจัดการจากแบบเดิมเน้นการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางไปสู่การบริหารแบบกระจายอำนาจโดยเฉพาะมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดสาระสำคัญให้กระทรวงกระจายอำนาจ

การบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงเพื่อให้ การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคม คุณธรรมคุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2550) พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษา โดยระบุไว้ในหมวด 4 ระบุว่า แนวทางการจัด การศึกษา ดังนี้ “รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการจัด การศึกษา ตั้งแต่เรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูป แบบอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ (ม.25) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ต้องร่วมกันจัด กระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็ง ของชุมชนรวมทั้งหาวิธีการแลกเปลี่ยน ประสพการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (ม.29) การพัฒนาผู้เรียนยึดหลักที่ว่า “ผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด” กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้ได้เต็มตาม ศักยภาพ จะเห็นได้ว่ากฎหมายการศึกษาฉบับ นี้ได้กำหนดให้สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคม

อื่น มีส่วนร่วมและมีหน้าที่จัดการศึกษาซึ่งถือว่า การสร้างความเข้าใจให้ทุกคนได้ทราบและเกิด ความตระหนักและรับผิดชอบร่วมกันนั้นเป็น เรื่องที่มีความสำคัญอย่างไรก็ตามสภาพปัญหา ต่าง ๆ สามารถแก้ไขให้ลุล่วงได้ต้องอาศัยการ บริหารการจัดการที่เข้มแข็ง ทั้งในระดับมหา ภาค และระดับจุลภาค โดยเฉพาะระบบการ บริหารการจัดการระดับหน่วยปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้มีความเข้มแข็ง ยึดหยุ่น คล่องตัวและ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่นของแต่ละ โรงเรียน โดยเฉพาะการตัดสินใจในการบริหาร ต้องมีอำนาจ ในการตัดสินใจในขอบข่ายที่ กว้างขวาง รวดเร็ว ฉับไว มีอิสระเพิ่มขึ้น และมุ่ง สร้างความเป็นภาวะผู้นำในระดับล่าง การ บริหารเพื่อให้หน่วยปฏิบัติเกิดความเข้มแข็ง จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องใช้การวางแผน เพื่อให้ การบริหารมีประสิทธิภาพต้องอาศัยหลักการ ประชญา แนวคิด ทฤษฎีที่ปฏิบัติได้ ผู้เรียนเป็น เป้าหมายที่สำคัญที่สุด ในการบริหารโดยการใช้ กลยุทธ์การบริหารและการจัดการศึกษาที่ กระจายอำนาจการตัดสินใจจากส่วนกลางไปสู่ โรงเรียน การเปิดโอกาสฝึกฝนและพัฒนา ครู อาจารย์และนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารเป็นการกระจายอำนาจความรับผิดชอบ ความผูกพันและความรู้สึกเป็นเจ้าของการเปิด โอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนประสพการณ์ในการ ทำงาน การเรียนรู้ร่วมกันซึ่งจะทำให้เกิดทีมงาน เรียนรู้ทางวิชาชีพอันจะสร้างความเข้มแข็งและ ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาของ โรงเรียน ซึ่งถือเป็นการปฏิรูปการศึกษาอย่าง แท้จริง

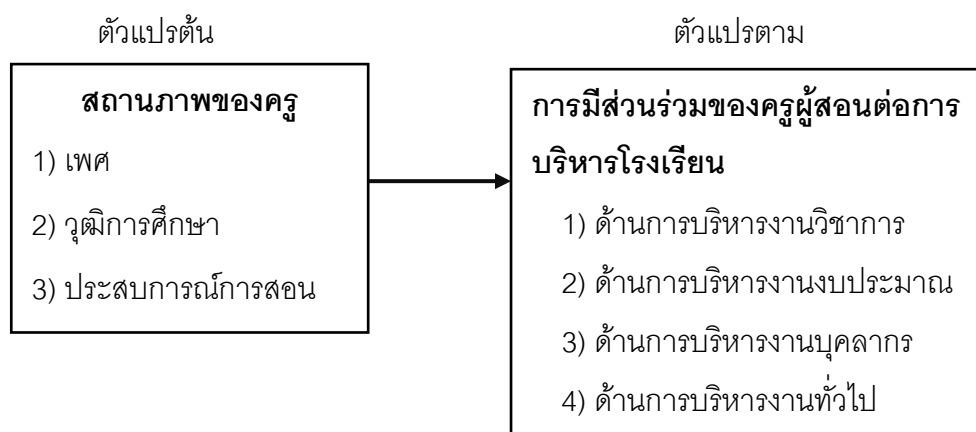
จากหลักการและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนในเครือข่ายไร้ซึ่งพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต2 ปีการศึกษา 2561 เพื่อนำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบการบริหาร โรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในเครือข่ายไร้ซึ่งพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต2
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในเครือข่ายไร้ซึ่งพัฒนา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนต่อการบริหารครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายไร้ซึ่งพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 4 ด้าน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครปฐม เขต2

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตของเนื้อหา มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายไร้ซึ่งพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต2 ในด้านบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายไร้ซึ่งพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 332 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 181 คนซึ่งได้มาจากการเปิดตาราง เครซี่ & มอร์แกน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในเชิงพรรณนา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายไร่จึงพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 181 คน ซึ่งได้มาจากกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มโดยวิธีชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายตัวแปรใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอนุมานสถิติใช้ t-test

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนต่อการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายไร่จึงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D = 0.85) และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D = 0.85) รองลงมาคือด้านบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.65$, S.D = 0.85) ด้านบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.45$, S.D = 0.78) ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลมี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.20$, S.D = 0.90) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนต่อการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายไร่จึงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีการวางแผนส่งครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

1.2 ครูต้องพัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเพิ่มขึ้น

1.3 โรงเรียนต้องมีกรอบการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน ครูสามารถเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

1.4 โรงเรียนต้องแบ่งงานในกลุ่มบริหารทั้ง 4 ด้าน ให้ชัดเจน อธิบายให้ครูเข้าใจ และส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนต่อการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนในเครือข่าย อื่น ๆ ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง อื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับ**

ที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการ**

บริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size For

Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3):608 - 610.